

วิทยาลัยการปกครอง

วิทยาลัยการปกครอง (Institute of Government Administration- IGA) เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้การศึกษาอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานในการปกครอง คุ้มครอง ดูแลราษฎร ให้เกิดความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมให้บังเกิดความสุข และระงับป้องกันภัยต่างๆ แก่ราษฎร หรือ การบำบัดทุกข์ บำรุงสุข

วัตถุประสงค์

๑. ให้การศึกษาอบรมแก่ข้าราชการ ฝ่ายปกครอง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ หรือ พร้อมรับการแต่งตั้ง เลื่อนระดับ หรือเปลี่ยนตำแหน่ง

๒. พัฒนาทัศนคติ และพฤติกรรมของข้าราชการ ฝ่ายปกครองให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เสริมสร้างการปรับปรุง และ พัฒนาระบบการทำงานของหน่วยงานในภูมิภาค และท้องถิ่น รวมทั้ง ดำเนินการวิจัยปัญหา และอุปสรรคข้อขัดข้อง

๔. ให้การบริหาร การพัฒนาบรรลุตามเป้าหมาย ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

๕. ให้การพัฒนาการเมือง การปกครองท้องถิ่น บรรลุวิถีดทางแห่งประชาธิปไตยในเวลาอันรวดเร็ว

ประวัติความเป็นมา

เมื่อเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑ จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีและเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พ.อ. หลวงเซวตศักดิ์ สงคราม เป็นรัฐมนตรีช่วย พระยาสุนทรพิพิธเป็นปลัดกระทรวง ร.อ. พระปฐมเทวากิบาล เป็นอธิบดีกรมมหาดไทย) ได้มีคำสั่งให้ตั้งโรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครองขึ้นสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยกำหนดให้เปิดรับนักเรียน ซึ่งมีความรู้วิชาสามัญสอบไล่ได้ตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๖ ขึ้นไป ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือที่กระทรวง

ศึกษาธิการรับรอง มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ (เว้นแต่อนุมาตรา ๒). ต้องเป็นชาย มีอายุตั้งแต่ ๑๗ ปีถึง ๒๑ ปี มีร่างกายสมบูรณ์ ซึ่งแพทย์ของรัฐบาลได้ตรวจให้ใบรับรอง, และต้องมีขนาดรอบอกตั้งแต่ ๗๐ เซนติเมตรขึ้นไป, สูงตั้งแต่ ๑๕๕ เซนติเมตรขึ้นไป, มีความประพฤติเรียบร้อยดี และจงใจเข้ารับการคัดเลือกที่ ๕ ไปดำรงตำแหน่งนักปกครอง, เพื่อรับทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ราษฎร, สำหรับการรับสมัครนั้นกำหนดให้ผู้มีคุณสมบัติที่ สมัครเข้าเรียน ในโรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง ไปยื่นใบสมัครตามแบบที่กำหนดต่อข้าหลวงประจำจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ โดยความยินยอมของผู้อนุญาต และผู้มีหลักฐานรับรอง ภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๑. จำนวนนักเรียน กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้จังหวัดหนึ่งๆ รับนักเรียนได้เท่ากับจำนวนผู้แทนราษฎรของจังหวัดนั้นในขณะนั้น, รวมเป็นนักเรียนทั้งหมดจากทุกจังหวัดในประเทศไทย จำนวน ๑๐๐ คน โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง เป็นโรงเรียนประจำ หลักสูตรที่สอน ได้แก่ วิชาพลศึกษา, วิชาด้วยกฎหมายทั่วไป, กฎหมายลักษณะอาญา, กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, กฎหมายแพ่ง และ ลักษณะเอกเทศสัญญา, กฎหมายลักษณะแพ่ง, กฎหมายปกครอง, หลักการจับกุม, คุมขัง, สอบสวน สอบสวนคดีอาญา, ประวัติศาสตร์, ศีลธรรมจรรยาของนักปกครอง, การทะเบียนต่าง ๆ การพลศึกษา, การขี่ม้า, การขับรถยนต์, เป็นต้น. ผู้สอบไล่ได้ ได้รับการบรรจุเป็นปลัดอำเภอชั่วคราว

วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ (เป็นวันชาติสมัยนั้น) เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เป็นวาระดิถี-ศุภมงคลฤกษ์ที่โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครองได้อุบัติขึ้น ตั้งอยู่ภายในบริเวณส่วนหนึ่งของวังสุนันทาลัย, โดยใช้ตำหนักสุวัฒนาเป็นหอนอนของนักเรียน, และพระที่

นึ่งนงคราญ เป็นสถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่. โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง มีหลักสูตร ๒ ปี. เปิดเรียนตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ มีพิธีรับประกาศนียบัตรการปกครองครั้งแรกเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๔๘๕.

นักเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง มีเพียงรุ่นแรก รุ่นเดียว ต่อมาได้รับผู้สำเร็จอนุปริญญา และปริญญาธรรมศาสตรบัณฑิตมาเป็นปลัดอำเภอ. ฝึกงานเป็นเวลา ๔ เดือน. โดยอบรมภาควิชาการ ๑ เดือน. ส่งไปฝึกงานที่อำเภอต่าง ๆ อีก ๖ เดือน. กลับมาฝึกอบรมในส่วนกลาง อีก ๑ เดือน. แล้วบรรจุเป็นปลัดอำเภอตรี. มีปลัดอำเภอฝึกหัดอยู่ ๕ รุ่น. ซึ่งต่อมาได้ใช้สถานที่โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง เป็นสถานที่อบรมข้าราชการประจำจังหวัด และนายอำเภอเรื่อยมา ส่วนงานต่าง ๆ ที่กระทรวงมหาดไทยตั้งขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานด้านนี้ มีขึ้นตามลำดับดังนี้ -

แผนกโรงเรียน พ.ศ. ๒๔๘๕ มี "พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมมหาดไทย ในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕" ขึ้น มีแผนกโรงเรียนสังกัดกองการปกครอง

แผนกโรงเรียน และแผนกอบรมราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๗ กรมมหาดไทย ได้แบ่งส่วนราชการตาม "พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมมหาดไทย ในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช ๒๔๘๗" ขึ้น มีแผนกโรงเรียนและแผนกอบรมราษฎร สังกัดกองการปกครอง

แผนกโรงเรียนและแผนกอบรม พ.ศ. ๒๔๙๔ กรมมหาดไทย แบ่งส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ กรมมหาดไทย ในกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ มีแผนกโรงเรียน และแผนกอบรม สังกัดกองการปกครอง

พ.ศ. ๒๔๙๖ กรมมหาดไทยได้แบ่งส่วนราชการออกตามพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการ กรมมหาดไทย ในกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๙๖ ให้แผนกโรงเรียน สังกัดกองการสอบสวน. ส่วนแผนกอบรมยังคงสังกัดกองการปกครอง

แผนกฝึกอบรมข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๐๓ กรมมหาดไทย แบ่งส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๓ มีแผนกฝึกอบรมข้าราชการสังกัดกองวิชาการ ยุบเลิกแผนกโรงเรียนกองการสอบสวน

โรงเรียนนายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๐๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๐๖ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งโรงเรียนนายอำเภอขึ้น เพื่อให้การฝึกอบรมแก่ข้าราชการฝ่ายปกครองที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอ โดยจัดตั้งขึ้นที่ ตำบลวังสกล อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

กองฝึกอบรม ในปีเดียวกันนั้นได้ยกฐานะแผนกฝึกอบรมข้าราชการเป็นกองฝึกอบรม ดังนั้นกองฝึกอบรมกับโรงเรียนนายอำเภอจึงแยกกันเป็นคนละกอง

ศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการส่วนภูมิภาค (ศอก.) กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอขออนุมัติจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการส่วนภูมิภาคขึ้นตามจังหวัดต่างๆ ใน พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ๓ ศูนย์ โดย กพ. ได้ให้อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ทั้ง ๓ ศูนย์

โรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้มีการจัดตั้งสถานบันการศึกษาและฝึกอบรมพนักงานเทศบาลขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมสมรรถภาพของพนักงานเทศบาลโดยสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยได้สนับสนุนงบประมาณให้จัดตั้งขึ้นในบริเวณโรงเรียนนายอำเภออำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒. และเริ่มมีการฝึกอบรมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นมา. ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น.

โรงเรียนปลัดอำเภอ พ.ศ. ๒๕๑๒ กรมการปกครองได้ดำเนินการให้การศึกษาอบรมปลัดอำเภอตรีที่สอบเลื่อนขั้นได้ และปลัดอำเภอตรีบรรจุใหม่. ได้ฝึกอบรมปลัดอำเภอตรีไปแล้ว รวม ๔ รุ่น ประมาณ ๕๐๐ คน การฝึกอบรมปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ กระทรวงมหาดไทย จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอจัดตั้ง โรงเรียนปลัดอำเภอ ขึ้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕ ลงมติอนุมัติโครงการศึกษาอบรม โรงเรียนปลัดอำเภอ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และ ได้รับงบประมาณจากสำนักงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๖ เป็นต้นมา

วิทยาลัยการปกครอง ประเภทคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ได้ตั้งวิทยาลัยการปกครองแทนกองฝึกอบรม. กรมการปกครองได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๕ กำหนดโครงสร้างวิทยาลัยการปกครอง คือ

๑. ฝ่ายการศึกษา ประกอบด้วย

- ๑.๑ โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครองระดับสูง
- ๑.๒ โรงเรียนนายอำเภอ
- ๑.๓ โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง
- ๑.๔ โรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น

๒. ฝ่ายบริหารประกอบด้วย

- ๒.๑ สำนักบริหาร
- ๒.๒ สำนักวิจัย
- ๒.๓ สำนักบรรณสาร
- ๒.๔ ภาควิชา ๔ ภาค ได้แก่
 - ๒.๔.๑ ภาควิชาการปกครอง
 - ๒.๔.๒ ภาควิชาบริหารศาสตร์
 - ๒.๔.๓ ภาควิชาพฤติกรรมศาสตร์
 - ๒.๔.๔ ภาควิชาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคม

๓. ฝ่ายฝึกอบรม และพัฒนาประกอบด้วย

- ๓.๑ ศูนย์พัฒนาการบริหารและ การปกครองภาคเหนือ
- ๓.๒ ศูนย์พัฒนาการบริหารและ การปกครองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ๓.๓ ศูนย์พัฒนาการบริหารและ การปกครองภาคกลางและภาคตะวันออก
- ๓.๔ ศูนย์พัฒนาการบริหารและ การปกครองภาคใต้

ดังนั้น นับจากวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นมา โรงเรียนนายอำเภอ โรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น โรงเรียนปลัดอำเภอ กองฝึกอบรม และศูนย์ฝึกอบรม ข้าราชการส่วนภูมิภาค (สอภ.) จึงรวมกันเป็นกองเดียวกัน เรียกว่าวิทยาลัยการปกครอง และได้มีการจัดตั้งโรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง (โรงเรียนปลัดอำเภอเดิม) และโรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครองระดับสูงขึ้น (ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนนักปกครองระดับสูง) โดยได้รับงบประมาณมาทำการฝึกอบรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ในระยะแรกที่จัดตั้งผู้บังคับบัญชาสูงสุดของวิทยาลัยการปกครองเรียกตำแหน่งนี้ว่า "ผู้อำนวยการวิทยาลัยการปกครอง" ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "อธิการวิทยาลัยการปกครอง"

ต่อมากรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งที่ ๕๔/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ให้จัดตั้งโรงเรียนการเมืองกันภัยฝ่ายพลเรือน (ร.ร.ปพร.) เป็นหน่วยงานใหม่ ในความรับผิดชอบของวิทยาลัยการปกครอง

แผนผังการแบ่งส่วนงานวิทยาลัยการปกครอง

